

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2015.

Sukladno važećem Strateškom planu program u 2015. provodili smo u tri programske linije: (1) Umjetnost u javnom prostoru, (2) Laboratorij za proizvodnju i transfer znanja, (3) Dijalog za obranu kulture kao javnog dobra. Završna godina provedbe strateškog plana ujedno je bila i godina u kojoj smo okrenuli novi list: naime, na proljeće 2015. na natječaju nam je dodjeljen prostor u državnom vlasništvu na adresi Adžijina 11. Tako smo prvi put u 15 godina rada dobili priliku da vodimo vlastiti prostor koji smo nazvali BAZA, a zamislili kao hibridno, radno-programski i orijentiran na kvart: Trešnjevku i njezine stanovnike.

Umjetnost u javnom prostoru

2015. je bila završna godina trogodišnjeg izdanja UrbanFestivala *Natrag na trg!* (2013-2015). Kroz višegodišnje istraživačke projekte lokalnih i stranih umjetnika, niz intervencija u javnom prostoru, radionički program i produkciju pisanih sadržaja, *Natrag na trg!* problematizirao je ulogu trga u današnjem gradu, te se u vremenu kad trgovci svjetskih metropola redovito dospijevaju u središte javnog interesa kao poprišta samoorganiziranih borbi protiv vladajućeg poretka, pitao o mogućnostima repolitizacije ove urbanističke jedinice u lokalnom kontekstu.

Program u protekloj godini obuhvatio je sedam projekata, uz sudjelovanje umjetnika iz Austrije i Srbije, različite formate i partnerstva s organizacijama iz civilnog sektora te institucijama. Izdana je i opsežna publikacija *Natrag na trg! Umjetnost u javnom prostoru - prakse i refleksije* koja pored svih radova produciranih tijekom tri festivalske godine obuhvaća i naručene tekstove stranih i domaćih autora.

U razdoblju od travnja do rujna realizirani su sljedeći umjetnički projekti: "Izbjeglice Europe o borbi, organiziranju i solidarnosti" bečke umjetnice Petje Dimitrove u partnerstvu s Centrom za mirovne studije i uz podršku Doma Dugave, "Tvornice radnicima!" beogradskog dua KURS u tvorničkoj hali Ivanečke tvornice alatnih strojeva (ITAS), "Oslobođenje Zagreba: Bilješke za rekonstrukciju" Mile Pavićević i Sergeja Pristaša, u partnerstvu s Akademijom dramskih umjetnosti i u okviru EU projekta "Naši heroji", "Kvartovsko kino Remetinec" u partnerstvu s Centrom za kulturu Novi Zagreb, "Kino u nastajanju: Od sumraka do zore" bečke umjetnice Ise Rosenberger u partnerstvu s Kinoklubom Zagreb, "Zagreb: turisti, trgovine, terase, trgovci" Katerine Dude i "(Ne)vjerodostojna izvedba za Markov trg" Zrinke Užbinec.

U siječnju 2016. izdana je publikacija koja pored predstavljanja ovih projekata donosi i tekstove Nine Gojić, Sanje Horvatinčić, Branimire Lazarin, Davora Konjikušića, Stefana Treskanice, Igora Vidmara, Nikole Vukobratovića i Vesne Vuković. Publikacija je ujedno promovirana izložbom u novom prostoru.

Time je zaključen UrbanFestival, pokrenut još 2001. godine. Od 2016. naš središnji program produkcije umjetnosti u javnom prostoru zvati će se Umjetnici za kvart, a odvijat će se na Trešnjevci.

KURS: "Tvornice radnicima!", foto: Damir Žižić

Program: Laboratorij za proizvodnju i transfer znanja

Nastavljena je serija predavanja Mikropolitike koja kontinuirano od 2005. predstavlja umjetničke radove i općenito umjetničko djelovanje u široj društvenoj zajednici, kritičke kustoske pozicije i umjetničke institucije koje eksperimentiraju s modelima umjetničke produkcije. U lokalnom kontekstu u kojem još uvijek dominira umjetnost neosjetljiva na društvene okolnosti u kojima nastaje i najčešće orijentirana na usku stručnu publiku, Mikropolitikama otvaramo nužan prostor za refleksiju i valorizaciju umjetničkih radova koji komuniciraju specifična društveno-politička pitanja.

U prošloj godini tematski smo se fokusirali na propitivanje odnosa umjetnosti i društvenih pokreta. Pozvani izlagači/ice propitali su ulogu umjetnosti u kontekstu društvenog organiziranja: kako umjetnost može doprinijeti emancipatorskim društvenim promjenama, mogu li umjetnici/ce, koje sistem umjetnosti tjera na individualistički kreativan "zanos", uopće funkcionirati unutar šire organizirane grupe koja ima jasnu političku agendu? Bilo je riječi o tome i kako sistem umjetnosti eksploatira angažirane teme.

U programu je gostovalo osam umjetnika/ca, arhitektica, teoretičara/ki i kustosa/ica i to: Iva Marčetić (Hrvatska), Jasmina Cibic (Velika Britanija), Nika Grabar (Slovenija), Mario Kikaš (Hrvatska), Ana Vilenica (Srbija), Margareta Kern (Velika Britanija), Valeria Graziano (Italija/Velika Britanija), Jelena Petrović (Austrija/Slovenija). Program su prostornom infrastrukturom podržali: Galerija Nova i Savez antifašističkih boraca, a od studenog se odvija u našem novom prostoru.

Uspostavili smo suradnju s Institutom za povijest umjetnosti, kao izdavačem časopisa Život umjetnosti. Tematski broj koji smo objavili na kraju 2015. okuplja priloge gostiju i suradnika serije Mikropolitike, a sukladno tematskom fokusu nosi naslov "Umjetnost i društveni pokreti". Uspostavljanjem suradnji sa stručnim časopisima širimo publiku

dogaćanja, prije svega na onu stručnu, ali i na ne-lokalnu, onu koja ne može sudjelovati.

U studenom 2015. održan je u okviru EU projekta "Naši heroji" i međunarodni dvodnevni simpozij "Socijalistički spomenici i modernizam" osvrnuo se na problem historizacije socijalističkih spomenika kako u terminima povijesti umjetnosti tako i s obzirom na povijest nekadašnjih socijalističkih država i emancipacijskih borbi koje su inspirirale modernizam. Povezujući istraživače iz različitih polja i disciplina simpozij je postavio pitanja spomeničke forme i stila, prostornog planiranja te komemorativnih praksi koje se pojavljuju i na Istoku i na Zapadu kroz 20. stoljeće. Uključio je ukupno devet izlagača iz različitih europskih zemalja (Albanija, Ujedinjeno kraljevstvo, Srbija...).

Godina 2015. označila je 70. godišnjicu oslobođenja Zagreba od fašizma, što smo, osim kroz projekt "Oslobođenje Zagreba, bilješke za rekonstrukciju" u okviru UrbanFestivala, obilježili i interdisciplinarnim istraživačkim projektom Kartografija otpora. Istraživali smo antifašističku povijest Zagreba i historijat pokreta otpora koji je u okupiranom Zagrebu djelovao tijekom Drugog svjetskog rata, a cilj nam je bila intervencija u dominantan diskurs o antifašizmu koji sustavno prešućuje njegove ključne aspekte i lokalne specifičnosti. Kartografija otpora realizirala se kroz arhivska istraživanja, radne sastanke, okrugle stolove (i to "Nepokoreni grad - Zagreb 1941.- 1945", izlagači: Branka Boban, Goran Hutinec; "NOB i politika povijesti", izlagači: Boris Buden, Dean Duda, "Teror, otpor, oslobođenje", izlagači: Josip Jagić, Stefan Treskanica, Goran Korov, Lovro Krnić) te urbani seminar "Punktovi otpora". Projekt je proveden u partnerstvu sa Zakladom Rosa Luxemburg za JI Europu, a nastaviti će se u 2016. godini sa širenje istraživačkih rukavaca. BLOK-ov udio bit će istraživanje o umjetničkom organiziranju i okupljanju prije početka 2. svjetskog rata, u 1930-im godinama.

Boris Buden, Stipe Ćurković i Dean Duda na tribini u okviru Kartografije otpora, foto: Srđan Kovačević

Dijalog za obranu kulture kao javnog dobra

U 2015. godini nastavili smo istraživanje kulturne proizvodnje u kvartu. Kroz suradnju s Centrom za kulturu Novi Zagreb upoznali smo se s njegovim funkcioniranjem i kontekstom u kojem djeluje, što je podrazumijevalo susrete kako s korisnicima i stanovnicima tako i s članovima Mjesnog odbora Remetinec. S obzirom da je suradnja ostvarena u sklopu UrbanFestivala (remetinečko izdanje Kwartovskog kina), tema kvartovskih kulturnih centara predstavljena u festivalskom katalogu, u vidu teksta novinarkе Branimire Lazarin koja se u dosadašnjem radu intenzivno time bavila.

Kako smo u drugoj polovici 2015. putem natječaja dobili na korištenje državni prostor, našu treću programsku liniju usmjerenu na obranu kulture kao javnog dobra planiramo na predstojećem strateškom planiranju promisliti i iznova osmisliti u skladu s tom novom okolnošću. Upravljanje prostorom u kvartu u kojem smo već započeli suradnju s javnim kulturnim institucijama otvara nam nove mogućnosti zagovaranja i djelovanja.

otvorenje BAZE i promocija knjige Natrag na trg!, foto: Srđan Kovačević

VIDIMO SE U BAZI!

BLOK je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge

